

ECAD5002C

Yr Iaith ar Daith 2
Sesiwn 2

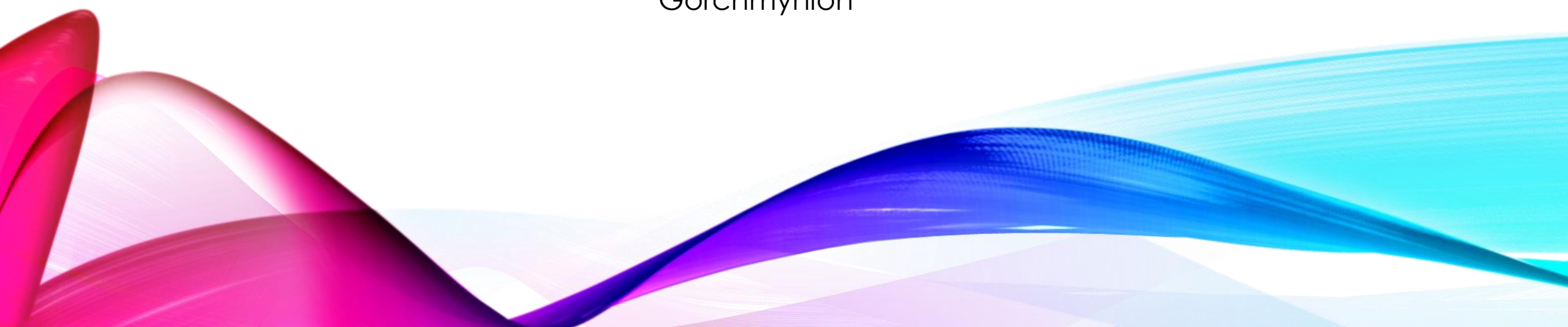
Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Nod ac Amcanion

Aims and Objectives

Adolygu

Gorchmynion

PERSONAL PRONOUNS

YOUR (Singular)

DY

YOUR (Plural)

EICH

PWY YDY PWY?

Pwy wyt ti?

Who are you?

Pwy ydych chi?

Beth yw dy enw di?

What's your name?

Beth yw eich enw chi?

Catrin dw i

I'm Catrin

‘DY’ – YOUR (SINGULAR) CAUSES A SOFT MUTATION!!!

P	B
T	D
C	G
B	F
D	Dd
G	-
Ll	L
M	F
Rh	R

Gair	Dy	
Dosbarth		
Bag		
Gwaith		
Llyfr		
Papur		
Cyfrifiadur		

Rhifau a'r dyddiad

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

1	2	3	4	5
un	dau	tri	pedwar	pump
6	7	8	9	10
chwech	saith	wyth	naw	deg
11	12	13	14	15
un deg un	un deg dau	un deg tri	un deg pedwar	un deg pump
20	21	30	100	1000
dau ddeg	dau ddeg un	tri deg	cant	mil

Rhifau Numbers

ENWAU BENYWAIDD / GWRYWAIDD

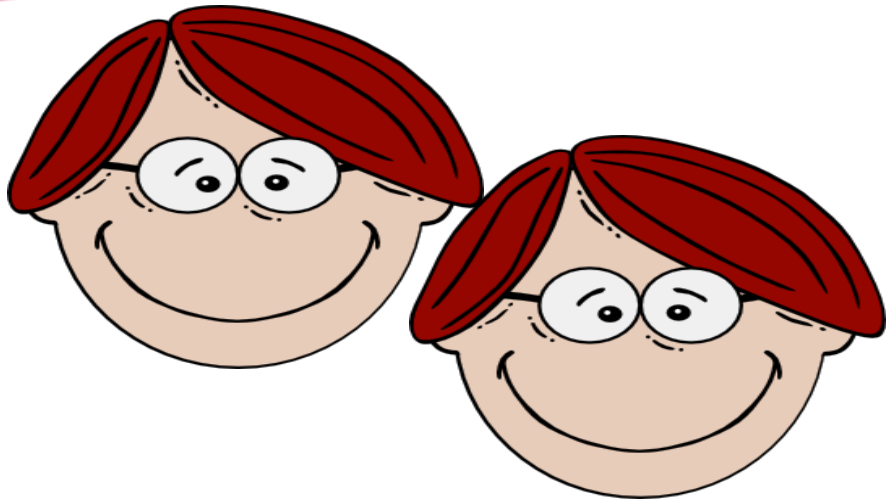
Rhaid defnyddio rhifau
benywaidd gydag
enwau benywaidd.

*You must use feminine
numbers with feminine
nouns.*

Mae treigladau ar ôl
rhai rhifau.

*There are mutations
after some numbers.*

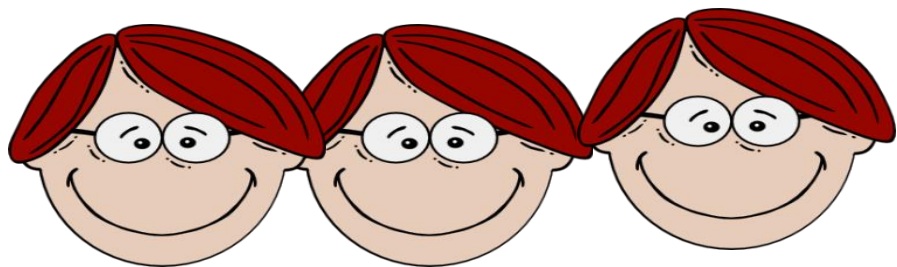

dau frawd

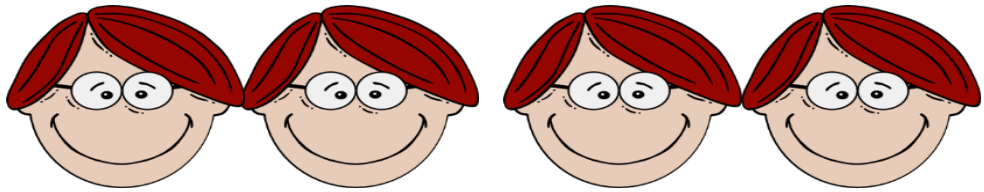
dwy chwaer

tri brawd

tair chwaer

pedwar brawd

pedair chwaer

RHIFAU

Gwrywaidd/Masculine

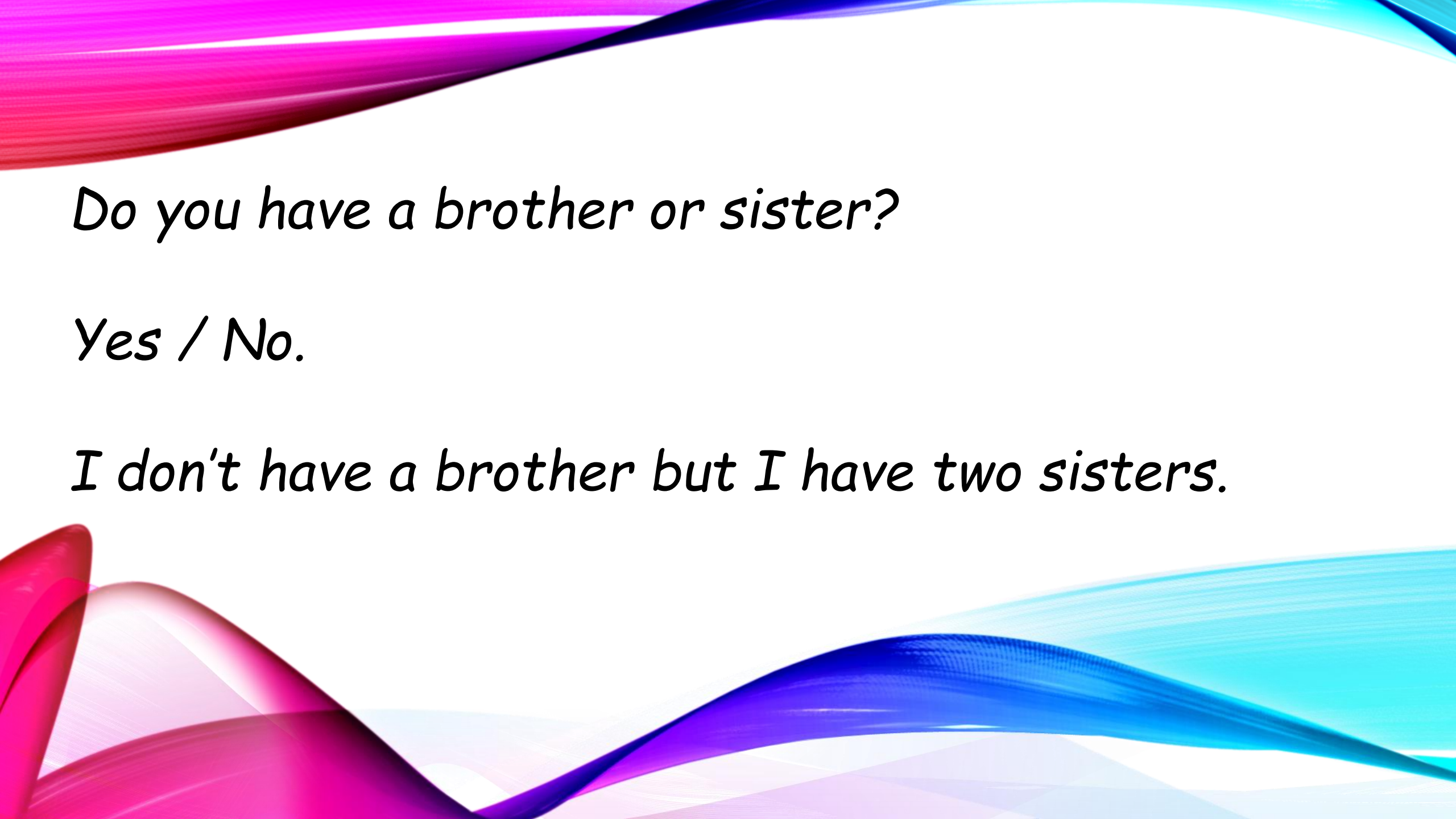
- Un
- Dau
- Tri
- Pedwar
- Pump
- Chwech
- Saith
- Wyth
- Naw
- Deg

Benywaidd/Feminine

- Un
- Dwy
- Tair
- Pedair

Do you have a brother or sister?

Yes / No.

I don't have a brother but I have two sisters.

Oes brawd neu chwaer gyda ti?

Do you have a brother or sister?

Oes / Nac oes

Yes / No.

Does dim brawd gyda fi ond mae dwy chwaer gyda fi.

I don't have a brother but I have two sisters.

Dorothea, Elizabeth (Sr. Ellen Joseph), Creighton, Joseph, Eleanor (Sr. St. Pierre) and Mary

THE DEFINITE ARTICLE

- THE

- Y
- YR
- 'R

MORE MUTATING!

P	B
T	D
C	G
B	F
D	Dd
G	-
Ll	L
M	F
Rh	R

- SINGULAR FEMININE NOUNS
MUTATE AFTER THE DEFINITE
ARTICLE
- Apart from 'll' and 'rh'

Y / YR / 'R

THE DEFINITE ARTICLE

- **y** before a word beginning with a consonant
e.g. **y** ci, **y** llyfr
- **yr** before a word beginning with a vowel + h
e.g. **yr** afal, **yr** oren, **yr** haul
- **'r** following a word ending with a vowel
e.g. gyda**'r** ci, i**'r** ysgol

RHIFO

Cenedl

Enwau

1

un ci

un gath

2

dau gi

dwy gath

3

tri chi

tair cath

4

pedwar ci

pedair cath

RHIFOLION

- Un + treigladd meddal- enwau benywaidd
e.e. un ci; un gath
* Ond ni threiglir ll a rh:
e.e. un llong, un rhaw
- Dau + treigladd meddal
e.e. dau fachgen
- Dwy + treigladd meddal
e.e. dwy ferch

Tri + Treigladd Llaes
e.e. Tri chi

RHIFAU + OEDDRAN

- Un oed
- Dwy oed
- Tair oed
- Pedair oed
- Pump oed
- Chwech oed
- Saith oed
- Wyth oed.....

CYFRI

- Defnyddio ffurf unigol yr enw

Dau gi
Dim / Not

- Dau gwn

- Tri llyfr

Dim / Not

- Tri llyfrau

SAWL A FAINT?

Ffurio'r cwestiwn ...

Sawl gydag enw unigol – Sawl plentyn sydd yn y dosbarth?

Faint gydag enw lluosog, ond cofiwch yr 'o' a'r treigladau!

Faint o blant sydd yn y dosbarth?

Ateb y cwestiwn ...

Gallwn ateb y ddau gwestiwn trwy roi rhif yn lle faint/sawl ...

Sawl plentyn sydd yn y dosbarth? Naw plentyn sydd yn y dosbarth.

Faint o blant sydd yn y dosbarth? Naw o blant sydd yn y dosbarth.

Matiau CCC

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Y Cyfnod Sylfaen:

Rhif

Rhifau	
un	1
dau	2
tri	3
pedwar	4
pump	5
chwech	6
saith	7
wyth	8
naw	9
deg	10
un deg un	11
un deg dau	12
un deg tri	13
un deg pedwar	14
un deg pump	15
un deg chwech	16
un deg saith	17
un deg wyth	18
un deg naw	19
dau ddeg	20
dau ddeg un	21
tri deg	30
pedwar deg	40
pum deg	50
chwe deg	60
saith deg	70
wyth deg	80
naw deg	90
can	100
mil	1000
milliw	1000000

Geirfa Vocabulary

cownter (g) / i	counter / s
chwarter	a quarter
digid (g) / au	digit / s
hanner	half
nesa	next
ar ôl	after
cyn	before
llai	less
lleiaf	least
mwyr	more
mwyaif	most

Berfau

adïo
lluosi
rhannu
tynnu

Verbs

to add
to multiply
to share / divide
to subtract

Paratoi

Wyt ti eisiau chwarae loto rhif?
Pwy sy eisiau chwarae bingo?

Preparation

Do you want to play number lotto?
Who wants to play bingo?

Offer

Ble mae'r sgwâr cant?
Oes cownteri yn y boc?

Equipment

Where's the hundred square?
Are there any counters in the box?

Iaith chwarae

Pa rif ydy hwn?

Pa rif sy nesa?

Beth sy nesa?

Pa rif sy'n dod ar ôl dau?

Sawl pensil sy ar y bwrdd?

Beth ydy dau a dau?

Beth ydy pedwar adïo tri?

Beth ydy deg tynnu wyth?

Beth ydy hanner pedwar?

Faint o flociau?

Cyfrwch 'da fi / efo fi.

Sawl digid?

Faint yn fwy na dau ydy pedwar?

Language of play

What number is this?

What number is next?

What's next?

What number comes after two?

How many pencils are there on the table?

How much is two and two?

How much is four add three?

How much is ten take away eight?

How much is half of four?

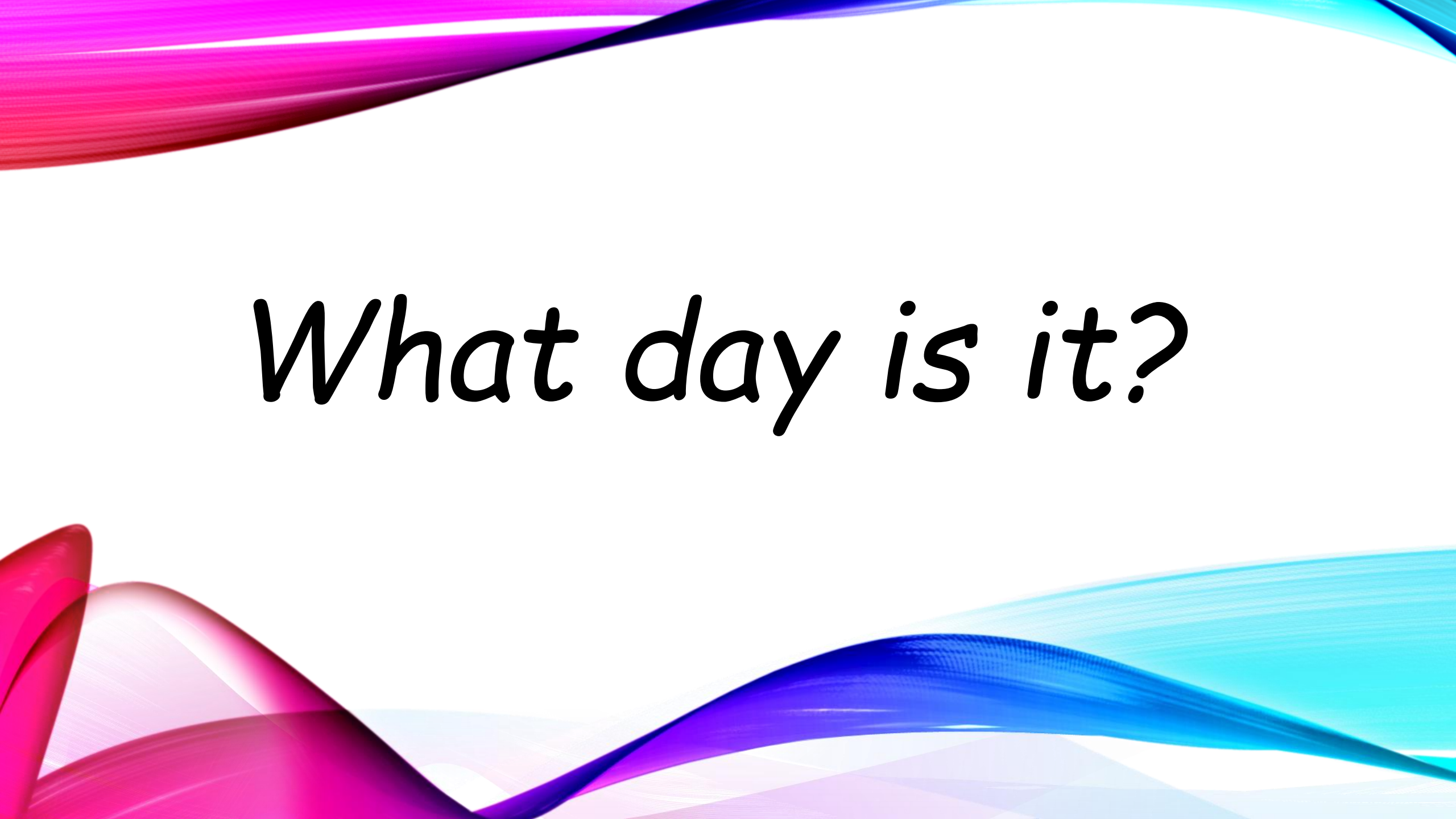
How many blocks?

Count with me.

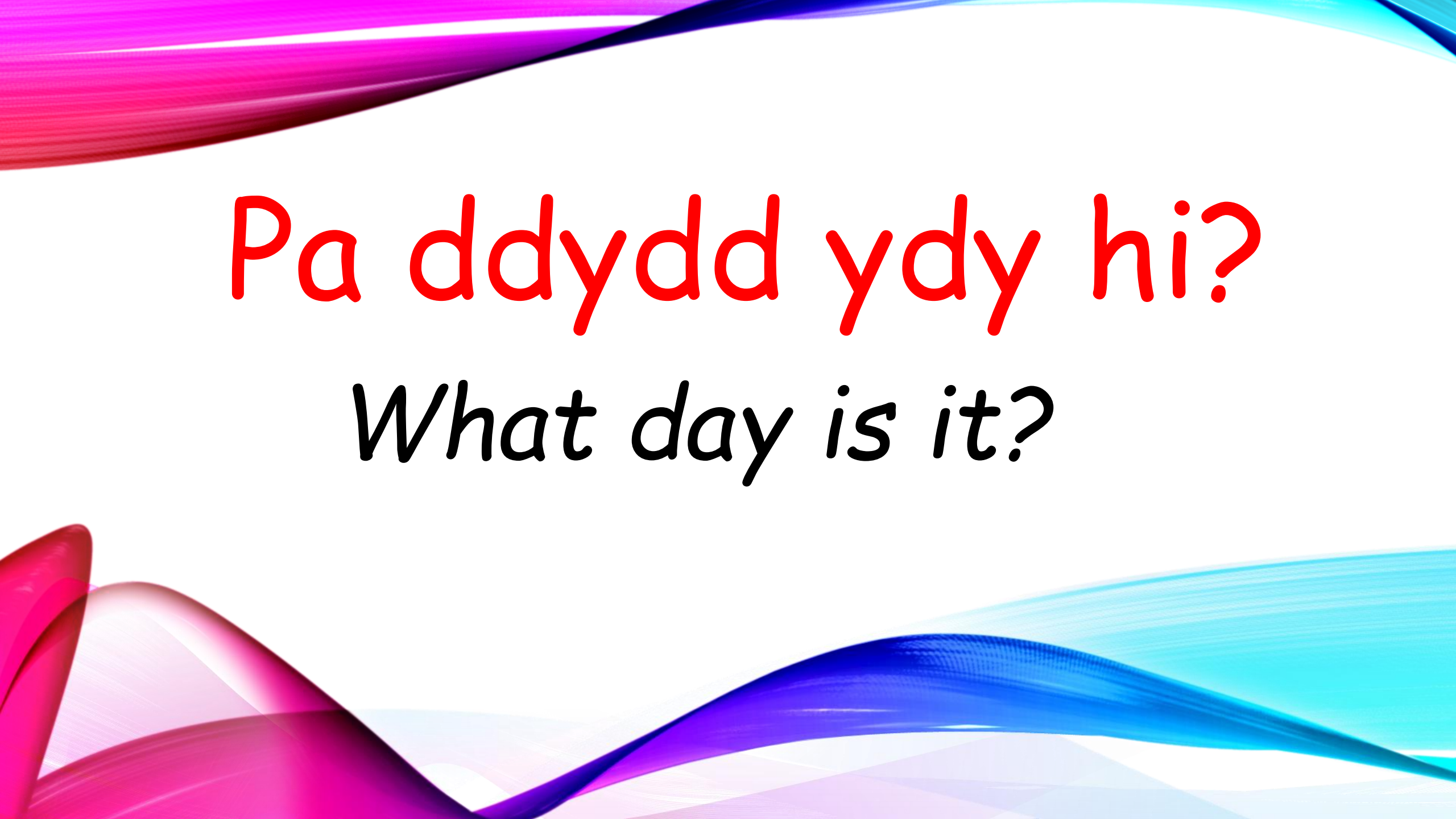
How many digits?

How many more than two is four?

What day is it?

Pa ddydd ydy hi?

What day is it?

Dydd Sul	<i>Sunday</i>
Dydd Llun	<i>Monday</i>
Dydd Mawrth	<i>Tuesday</i>
Dydd Mercher	<i>Wednesday</i>
Dydd Iau	<i>Thursday</i>
Dydd Gwener	<i>Friday</i>
Dydd Sadwrn	<i>Saturday</i>

Dyddiau'r wythnos
The days of the week

Dydd Sul
Dydd Llun
Dydd Mawrth
Dydd Mercher
Dydd Iau
Dydd Gwener
Dydd Sadwrn

Sunday
Monday
Tuesday
Wednesday
Thursday
Friday
Saturday

What month is it?

Pa fis ydy hi?

What month is it?

Misoedd y flwyddyn

The months of the year

01	Ionawr
02	Chwefror
03	Mawrth
04	Ebrill
05	Mai
06	Mehefin

07	Gorffennaf
08	Awst
09	Medi
10	Hydref
11	Tachwedd
12	Rhagfyr

Ionawr
Chwefror
Mawrth
Ebrill
Mai
Mehefin
Gorffennaf
Awst
Medi
Hydref
Tachwedd
Rhagfyr

January
February
March
April
May
June
July
August
September
October
November
December

1af - y cyntaf	11eg - yr unfed ar ddeg
2il - yr ail	12fed - y deuddegfed
3ydd - y trydydd	13eg - y trydydd ar ddeg
4ydd - y pedwerydd	14eg - y pedwerydd ar ddeg
5ed - y pumed	15fed - y pymthegfed
6ed - y chweched	16eg - yr unfed ar bymtheg
7fed - y seithfed	17eg - yr ail ar bymtheg
8fed - yr wythfed	18fed - y deunawfed
9fed - y nawfed	19eg - y pedwerydd ar bymtheg
10fed - y degfed	20fed - yr ugeinfed

Ysgrifennu'r dyddiad *Writing the date*

21ain - yr unfed ar hugain
22ain - yr ail ar hugain
23ain - y trydydd ar hugain
24ain - y pedwerydd ar hugain
25ain - y pumed ar hugain
26ain - y chweched ar hugain
27ain - y seithfed ar hugain
28ain - yr wythfed ar hugain
29ain - y nawfed ar hugain
30ain - y degfed ar hugain
31ain - yr unfed ar ddeg ar hugain

Beth sydd wedi digwydd yma?

Mawrth y 1af

Y 1af o Fawrth

P	B
T	D
C	G
B	F
D	Dd
G	-
LI	L
M	F
Rh	R

BETH YDY'R DYDDIAD HEDDIW?

A'r dyddiad yw ...

1af y cyntaf	2il yr ail	3ydd y trydydd	4ydd y pedwerydd	5ed y pumed
6ed y chweched	7fed y seithfed	8fed yr wythfed	9fed y nawfed	10fed y degfed
11eg yr unfed ar ddeg	12fed y deuddegfed	13eg y trydydd ar ddeg	14eg y pedwerydd ar ddeg	15fed y pymthegfed
16eg yr unfed ar bymtheg	17eg yr ail ar bymtheg	18fed y deunawfed	19eg y pedwerydd ar bymtheg	20fed yr ugeinfed
21ain yr unfed ar hugain	22ain yr ail ar hugain	23ain y trydydd ar hugain	24ain y pedwerydd ar hugain	25ain y pumed ar hugain
26ain y chweched ar hugain	27ain y seithfed ar hugain	28ain yr wythfed ar hugain	29ain y nawfed ar hugain	30ain y degfed ar hugain
31ain yr unfed ar ddeg ar hugain	Ionawr Chwefror Mawrth Ebrill Mai Mehefin			Y cyntaf o Fawrth Y cyntaf o fis Mawrth Mawrth y cyntaf Mawrth 1af 1 Mawrth
	Gorffennaf Awst Medi Hydref Tachwedd Rhagfyr			

Misoedd y flwyddyn – months of the year

Ionawr	Chwefror	Mawrth	Ebrill	Mai	Mehefin	Gorffennaf	Awst	Medi	Hydref	Tachwedd	Rhagfyr
--------	----------	--------	--------	-----	---------	------------	------	------	--------	----------	---------

Ionawr	October	Dyddiadau arbennig!
Ebrill	March	
Mai	August	
Chwefror	September	
Mehefin	January	
Awst	July	
Hydref	February	
Rhagfyr	November	
Medi	June	
Mawrth	December	
Gorffennaf	April	
Tachwedd	May	